

UMC St Radboud

Staar

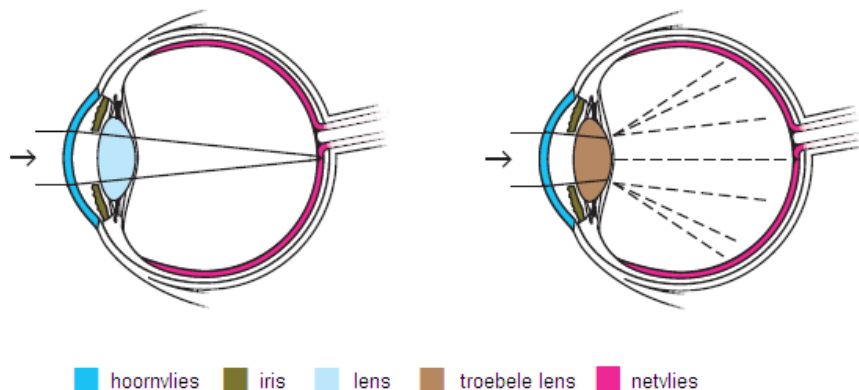
Patiënteninformatie

Inhoudsopgave

- Staar 3
- Oorzaken 3
- Diagnose en vooronderzoek 4
- Intakegesprek 5
- Behandeling 5
- Nazorg 6

Staar

Staar (ook wel cataract genoemd) is een vertroebeling van de ooglens waardoor u wazig kunt gaan zien. De ooglens bevindt zich direct achter de iris (het gekleurde deel van het oog; zie figuur 1) en de pupil (het zwarte rondje in het midden van uw oog). Normaal gesproken is de lens helder waardoor u scherp kunt zien. Als u ouder wordt kan de lens langzaam troebel worden. Hierdoor worden de lichtstralen niet goed doorgegeven, waardoor er een onscherp beeld op het netvlies ontstaat (zie figuur 2). Het gevolg is dat u wazig gaat zien.

Figuur 1: het gezonde oog

Figuur 2: oog met staar

Oorzaken

Staar kan op verschillende manieren ontstaan. De meest voorkomende vorm van staar is ouderdomsstaar. Naast staar door veroudering kan het ook aangeboren zijn (aangeboren staar), ontstaan na een ongeval, het gevolg zijn van een ontsteking in het oog of

ontstaan na langdurig gebruik van bepaalde medicijnen (zoals prednison).

Staar kan hinderlijk zijn in uw dagelijks leven. Zo kunt u veraf en dichtbij minder scherp gaan zien. Hierdoor kunt u de televisie of de borden op de snelweg niet meer goed zien of kunt u niet meer goed lezen. Het kan ook zijn dat u veel last hebt van verblindend licht. Daarnaast kan uw brilsterkte veranderen waardoor u regelmatig een nieuwe bril nodig hebt. Als u door de staar gehinderd wordt in uw dagelijks leven, zoals bij uw werk en bij uw hobby's, kan het nodig zijn om de staar te behandelen.

Diagnose en vooronderzoek

De diagnose staar wordt door een oogarts gesteld door met een microscoop (eventueel spleetlamp) naar de ooglens te kijken. Bij staar zijn er vertroebelingen in de lens zichtbaar. Deze kunnen er de oorzaak van zijn dat u wazig ziet.

Niet alle vertroebelingen van de lens zijn storend. Zo kan het zijn dat uw lens vertroebeld is maar dat u hier zelf geen hinder van heeft.

Een operatie is dan natuurlijk nog niet nodig.

Het zicht kan ook wazig zijn door andere oogaandoeningen, verandering van sterkte van de bril of het slijtageverschijnselen van het netvlies, zoals bij macula degeneratie.

Vooronderzoeken

Als u geopereerd gaat worden voor staar worden er een aantal vooronderzoeken gedaan. Hierbij wordt onder andere een meting aan uw ogen verricht om de sterkte van de te implanteren kunstlens te bepalen (biometrie, zie boekje oogheelkundige onderzoeken). Ook heeft u een gesprek met een verpleegkundige.

Intakegesprek

Tijdens dit gesprek worden uw gezondheid, alles over de operatiedag, de zorg vóór en na de operatie en de controle na de operatie met u besproken. Bij de zorg vóór de operatie gaat het over het gebruik van oogdruppels die u thuis voor de operatie zelf of met hulp van anderen moet gaan toedienen.

U dient drie dagen vóór de operatie te beginnen met drie maal per dag (ongeveer om 8.00 uur, 15.00 uur en 22.00 uur) één druppel Acular in het oog dat geopereerd wordt. De verpleegkundige bespreekt dit met u.

De operatie wordt meestal onder plaatselijke verdoving uitgevoerd. Dit kan een verdovingsprik naast het oog zijn of verdovingsdruppels. Indien zo afgesproken kan de operatie ook onder narcose uitgevoerd worden. De oogarts bespreekt dit met u.

Indien u onder algehele narcose wordt geopereerd wordt ook een afspraak gemaakt voor een bezoek aan de polikliniek Anesthesiologie. Wij streven ernaar om dit op dezelfde dag te laten plaatsvinden, zodat u hier niet voor terug hoeft te komen.

De verpleegkundige bespreekt met u de gang van zaken op de dag van de operatie en kan praktische informatie geven met betrekking tot uw thuissituatie. Als u bijvoorbeeld voor of na de operatie (in verband met de controle de dag erna) in een hotel in de buurt wilt overnachten, kan de verpleegkundige u hierover inlichten. U heeft ook de gelegenheid om vragen te stellen.

Behandeling

Een staaroperatie is een van de meest veilige medische operaties. U kunt na afloop weer naar huis (zie boekje oogheelkundige in-

greep). Toch kunnen er ook complicaties optreden tijdens of na een staaroperatie. Uw oogarts bespreekt deze complicaties met u.

Als voorbereiding op de operatie krijgt u een aantal oogdruppels die het oog voorbereiden op de ingreep. Het gaat om oogdruppels die de pupil van het oog verwijden, druppels die ontstekingen tegen gaan en druppels die het oog verdoven.

De operatie zelf duurt ongeveer 15 tot 30 minuten. De operatie begint met een klein sneetje van 3 mm in het oog. Dan maakt de chirurg een ronde opening in het kapsel aan de voorkant van de lens. Door deze opening wordt een minuscuul instrument in gebracht dat trilt, zoals het apparaat waarmee de tandarts het tandsteen verwijderd.

De lens wordt verpulverd en via dit instrument weg gezogen. Als het lenskapsel leeg is, wordt de kunstlens erin geplaatst.

Door de speciale manier waarop het sneetje gemaakt wordt, is er meestal geen hechting nodig. Soms kan het nodig zijn om toch 1 hechting te gebruiken. Deze wordt zonodig op de polikliniek weggehaald.

U krijgt een zalf en een veiligheidskapje op uw oog. Dit moet tot de volgende dag blijven zitten. De oogarts vertelt u meteen hoe de operatie is verlopen.

Nazorg

Na de operatie krijgt u van de verpleegkundige een recept voor oogdruppels. Deze zijn verkrijgbaar bij de apotheek hier in het ziekenhuis of in uw eigen woonplaats. Met de oogdruppels begint u nadat u de volgende dag op controle bent geweest.

Na de operatie kunt u niet zelf autorijden. U wordt dringend geadviseerd een begeleider mee te nemen die u naar huis brengt. Dit

geldt ook voor de controleafspraken. Voor elke controle kan namelijk de pupil van het geopereerde oog worden verwijld met oogdruppels waardoor het zicht tijdelijk vermindert.

De dag na de operatie komt u op de polikliniek voor controle, dan pas wordt het oogkapje door de verpleegkundige verwijderd. Dit kapje moet u een week alleen s`nachts dragen ter bescherming. Tevens wordt de nazorg en het druppelschema met u besproken. Vervolgens controleert de arts het oog en wordt er een vervolgfafspraak met u gemaakt. U kunt overleggen met de arts of dit mis-schien bij uw eigen oogarts in uw woonplaats kan.

Complicaties

Een staaroperatie is één van de meest veilige operaties. Bij meer dan 97% van de patiënten verlopen zowel de operatie als het herstel zonder problemen. Toch kunnen er tijdens of na de operatie compli-caties optreden. Meestal betekent dit voor u dat het herstel van het zicht goed maar langzamer verloopt.

In een enkel geval leidt een complicatie echter tot een verslechtering van het zicht. Dit laatste kan met name voorkomen bij een wond-infectie met een bacterie. Dit is een ernstige maar gelukkig zeer zeldzame complicatie, die in minder dan 0,1% (een op de duizend) van de staaroperaties voorkomt.

Mogelijke klachten na de operatie

Het kan zijn dat u te maken krijgt met één van onderstaande klach-ten. Indien u hier in toenemende mate last van krijgt, kunt u contact opnemen met de polikliniek Oogheelkunde: 024 - 361 67 00.

Wazig of verminderd zicht

De dag na de operatie kan het zicht nog wazig of verminderd zijn. Dit kan veroorzaakt worden door een tijdelijke zwelling. Dit herstelt zich meestal vanzelf in de eerste week na de operatie. Wazig zien kan ook veroorzaakt worden door veranderde brilsterkte na de operatie. Indien u in toenemende mate waziger ziet, neemt u dan contact op met de polikliniek Oogheelkunde.

Enkele maanden of jaren na een staaroperatie kunnen nieuwe troebelingen op het lenzakje ontstaan. Deze nastaar geeft wazig zicht en ontstaat bij 10% van de patiënten en kan met een pijnloze poliklinische laserbehandeling worden verwijderd. Indien u last krijgt van wazig zicht, maak hiervoor een afspraak onze polikliniek.

Roodheid en irritatie

Na de operatie kan uw oog rood zijn. Ook wordt vaak een lichte irri-tatie waargenomen. Indien u in toenemende mate roodheid of irrita-tie heeft, neemt u dan contact op met de polikliniek Oogheelkunde.

Pijnlijk oog en hoofdpijn

De dag en nacht na de operatie kan het geopereerde oog beurs aanvoelen. U kunt dan een pijnstillert innemen. Indien u in toene-mende mate pijn of hoofdpijn heeft, neemt u dan contact op met de polikliniek Oogheelkunde.

Pijn, roodheid en sterk verminderd zicht

Na de operatie kan door een bacterie een infectie in het oog ont-staan. Dit is een ernstige maar zeer zeldzame complicatie, die in minder dan 0,1% van de staaroperaties voorkomt. Pijn, roodheid en verminderd zicht kunnen daarop wijzen. Zeker wanneer de ver-kregen helderheid na de operatie afneemt na de eerste dag dient

u meteen contact op te nemen. Indien u te maken krijgt met deze klachten, dient u zo snel mogelijk contact op te nemen met de polikliniek Oogheelkunde.

Brilsterkte

U moet er rekening mee houden dat u na een staar operatie, wanneer u in de verte scherp ziet, toch een leesbril nodig kunt hebben. Het kan ook zijn dat u dichtbij scherp ziet, maar om ver weg scherp te zien u een bril nodig heeft. Het kan ook voor komen dat u zowel voor in de verte als voor dichtbij een bril nodig heeft.

Vanaf vier tot zes weken na de operatie kunt u een afspraak maken met een opticien om een nieuwe bril aan te laten meten. Indien de oogarts reden ziet om dit uit te stellen, zal dit met u besproken worden.

Met spoed contact opnemen

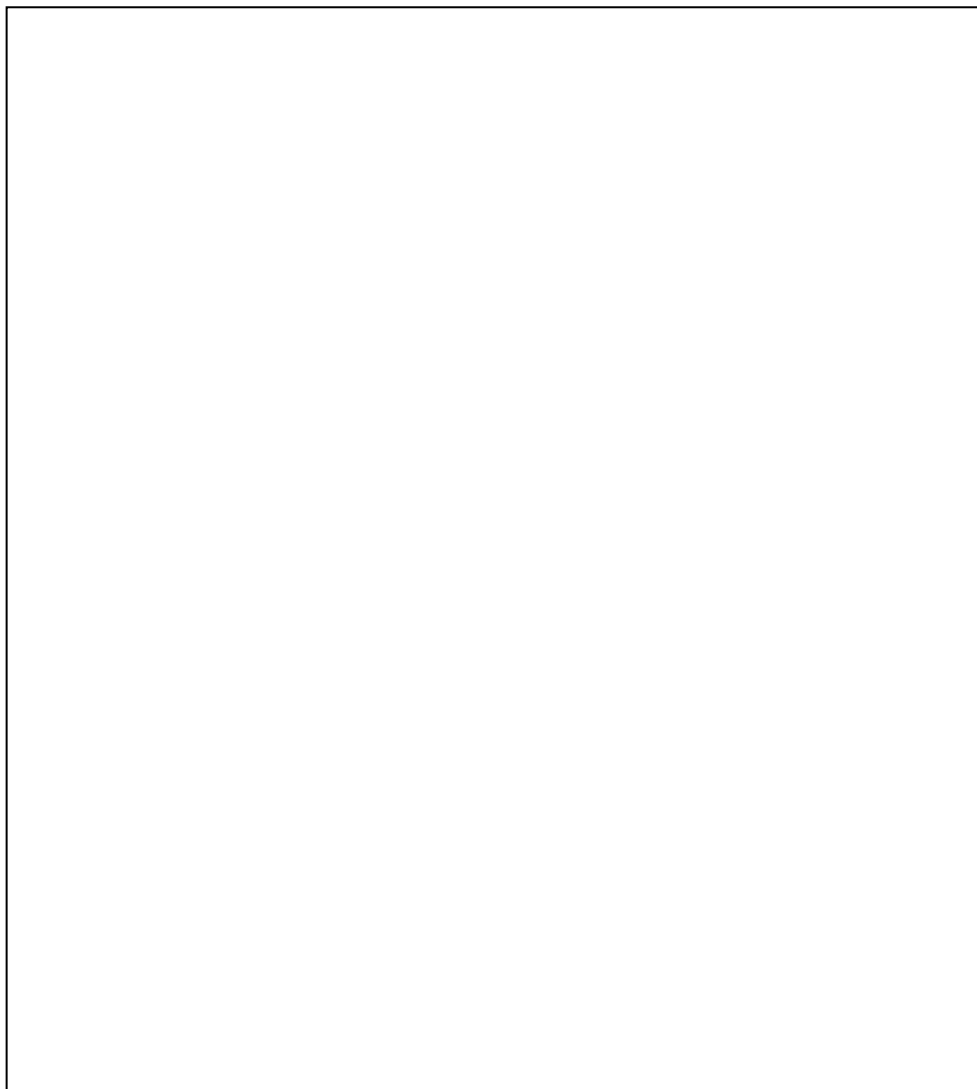
Wanneer er binnen vier weken na de operatie sprake is van een of meer van de volgende punten, neemt u met spoed contact op met de polikliniek Oogheelkunde, 024 - 361 67 00. Buiten kantooruren en in het weekend: 024 - 361 37 07.

- Toenemende pijn en/of roodheid van het oog.
- Toenemend wazig zien.
- Plotselinge vermindering van het zien tot niet meer zien.
- Een pupil die niet rond is.
- Het zien van zwarte vlekken, zwarte draden en/of lichtflitsen.
- Stoten van het oog.

Eindcontrole na de operatie

Ongeveer vier weken na de operatie komt u voor de eindcontrole naar de polikliniek. De oogarts of optometrist beoordeelt dan uw gezichtsscherpte en meet een eventuele brilsterkte voor veraf.

Noteer uw vragen

A large, empty rectangular box with a thin black border, intended for the user to write down their questions. The box is positioned on the left side of the page, below the instruction text.

Adres

Bezoekadres

Polikliniek Oogheelkunde
UMC St Radboud West
Philips van Leydenlaan 15
route 400
6525 EX Nijmegen

Telefoonnummer

024 - 361 67 00

Indien de polikliniek gesloten is:

024 - 361 37 07

© UMC St Radboud
overname van (gedeelten uit)
deze tekst is uitsluitend
mogelijk na schriftelijke
toestemming van
Staf Concerncommunicatie